

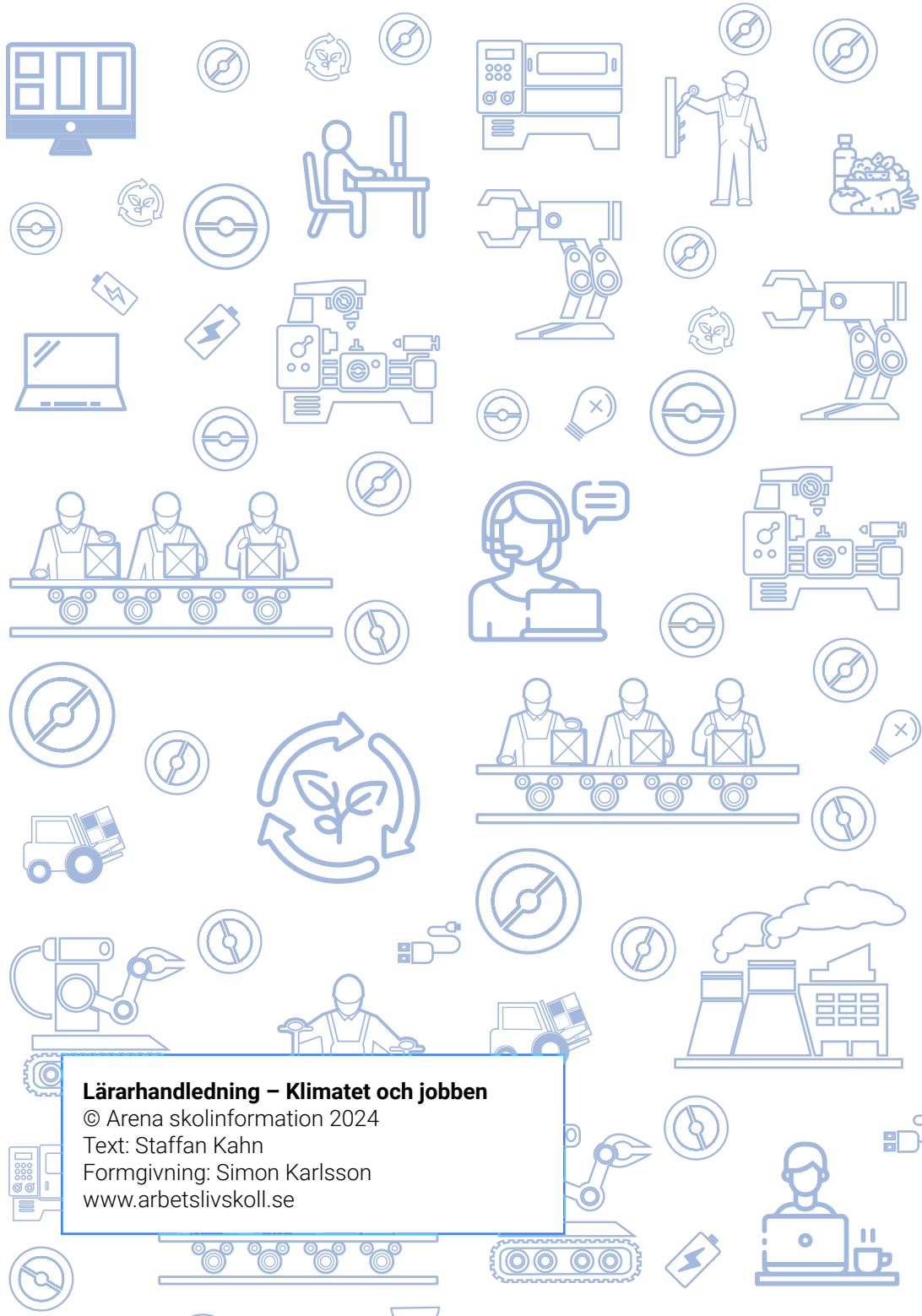

Klimatet och jobben

Ett utbildningsmaterial om rättvis klimatomställning

Lärarhandledning

Innehåll

Om materialet och lärarhandledningen	4
Om materialet.....	4
Om lärarhandledningen	4
Materialets koppling till läroplan och ämnesplaner	5
1. En rättvis klimatomställning av arbetslivet är nödvändig	6
Övning: Brainstorm.....	6
Övning: Ta reda på mer och diskutera	7
Övning: Diskutera rättvis klimatomställning	7
Övning: Ta reda på mer om fackföreningar i olika länder.....	8
2. Framtidens arbetsliv	9
Framtidens arbetsliv – om framtidsscenario.....	9
Övning: Diskutera faktorer som påverkar framtiden.....	9
Övning: Undersök ett företags klimatpåverkan	9
Övning: Ta reda på mer om klimatpåverkan i olika delar av arbetslivet	10
Övning: Läs intervjuer och diskutera.....	11
Övning: Gör egna intervjuer	12
Övning: Gör en tidning.....	12
Övning: Intervjua någon som levde för hundra år sedan	12
Övning: Intervjua någon som lever i framtiden.....	12
Övning: En dag på jobbet år 2045	12
3. Genomförandet av den rättvisa klimatomställningen.....	13
Övning: Fyra hörn	13
Övning: Rollspel om klimatomställning på en arbetsplats	14
4. Så kan du göra din skola mer hållbar	16
Övning: Kartlägg hållbarhetsarbetet på er skola.....	16
Ordlista och tips på hur ni kan jobba vidare.....	18
Ordlista.....	18
Så kan ni jobba vidare med arbetsliv och arbetsmiljö	19
Så kan ni jobba vidare med de globala målen och klimatfrågor	19

Om materialet och lärarhandledningen

Om materialet

Materialet *Klimatet och jobben* – ett utbildningsmaterial om rättvis klimatomställning är producerat av Arena Skolinformation, en del av Arenagruppen, i nära samarbete med ett antal fackförbund.

Syftet med materialet är att belysa och stärka elevers kunskap och förståelse för hur en rättvis klimatomställning av arbetslivet skulle kunna gå till. Det handlar om hur transporter, inköp, investeringar, energi och teknik kan hanteras på ett mer hållbart sätt. Men även om vad vi arbetar med och hur framtidens arbetsplatser kommer att se ut. Samt vilka kompetenser som kommer krävas för de nya gröna jobben och vad som händer med de människor som arbetar på jobb med negativ klimatpåverkan.

Målsättningen är att skapa förutsättningar för elever att lära sig mer om rättvis klimatomställning och att ge dem möjlighet att arbeta med konkreta uppgifter som hjälper dem att bearbeta sina kunskaper och erfarenheter på olika sätt.

Om lärarhandledningen

I den här lärarhandledningen finns pedagogiska övningar kopplade till de olika kapitlen. Det är övningar av olika slag, men främst sådana som ger eleven möjlighet att reflektera, bredda och fördjupa kunskaperna kring arbetslivet ur ett klimatperspektiv. Om du har synpunkter på innehållet i materialet eller om du har frågor, hör gärna av dig till Arena Skolinformation.

Materialets koppling till läroplan och ämnesplaner

*KOPPLINGAR TILL GY 25 FINNS LÄNGST BAK

Utdrag ur gymnasieskolans läroplan Gy 11

GYMNASIESKOLANS UPPDRAG: ”Förändringar i arbetslivet, digitaliseringen och den tekniska utvecklingen, internationaliseringen samt miljöfrågornas komplexitet ställer nya krav på människors kunskaper och sätt att arbeta.”

”Miljöperspektivet i undervisningen ska ge eleverna insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.”

Övergripande mål och riktlinjer. 2.4 Utbildningsval – arbete och samhällsliv:

”Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behovet av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse. Universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i informationen till skolan och eleverna.”

”Skolans mål är att varje elev ... har kännedom om arbetslivets villkor, särskilt inom sitt studieområde, samt om möjligheter till fortsatt utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder, och ... är medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och yrkesliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstår behovet av personlig utveckling i yrket.”

Utdrag ur gymnasieskolans ämnesplan Samhällskunskap

ÄMNETS SYFTE: Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förståelse för frågor om arbetsliv, resurser och hållbar utveckling.

Utdrag ur gymnasieskolans kursplan Samhällskunskap 1a1 och Samhällskunskap 1b

CENTRALT INNEHÅLL: ”Arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö. Arbetsmarknadens parter, deras olika roller och betydelse för samhällsutvecklingen.”

1. En rättvis klimatomställning av arbetslivet är nödvändig

Övning: Brainstorm

I en brainstorm så hjälps gruppen åt att komma på så många olika förslag som möjligt. Det finns inga dåliga förslag, och det är viktigt att ha ett uppmuntrande klimat där alla bejakar varandras förslag och inte kritiserar. Gallring och rangordning av olika förslag hör hemma i ett senare skede.

Några olika sätt att göra en brainstorm

- Eleverna turas om att säga sina idéer och läraren skriver upp idéerna så att alla ser.
- Det finns en stor mängd pennor och eleverna turas om att skriva upp sina idéer så att alla ser.
- Eleverna skriver förslag på post-it-lappar och sätter upp på till exempel en whiteboard.
- Eleverna får först prata i mindre grupper och sedan brainstorma i helgrupp.

Det finns även en mängd verktyg för att göra detta i en digital miljö, till exempel Jamboard, Mural eller Mentiimeter.

Förslag på frågor till brainstorm om rättvis klimatomställning

- Vad tänker ni på när ni hör ordet klimatiförändringar?
- På vilket sätt märker du av klimatiförändringar i din vardag?
- Vad tänker du på när du hör ordet klimatanpassningar?
- Vad tänker du på när du hör ordet klimatomställning?
- Vad tänker du på när du hör begreppet rättvis klimatomställning?
- Vad kan göras för att minska klimatiförändringarna?

För fler övningar kring idégenerering se lärarhandledningen till materialet *Entreprenörskap – en praktisk handbok*.

Övning: Ta reda på mer och diskutera om klimatanpassningar och påbörjad klimatomställning

KLIMATANPASSNINGAR handlar om att samhället rustas för att klara av klimatförändringarnas effekter. I materialet ges exempel på några av de klimatanpassningar som görs i dag. På klimatanpassning.se kan du läsa mer om hur olika aktörer arbetar med klimatanpassning.

KLIMATOMSTÄLLNING handlar om att ändra levnadsvanor och arbetssätt för att gå över till ett samhälle med mindre utsläpp och negativ klimatpåverkan. I materialet ges exempel på några sätt som en klimatomställning av arbetslivet har påbörjats.

Ta reda på mer

- Vilka klimatanpassningar tas upp i materialet?
- Vilka andra klimatanpassningar känner du till?
- Vilka exempel på påbörjad klimatomställning av arbetslivet tas upp i materialet?
- Vilka andra exempel på påbörjad klimatomställning av arbetslivet känner du till?

Diskutera

- Vilka klimatanpassningar kommer vi att behöva göra i framtiden?
- Vilka fler klimatomställningar av arbetslivet kommer behöva göras i framtiden?
- Hur ser sambandet mellan klimatanpassningar och klimatomställning ut?

Övning: Diskutera rättvis klimatomställning

RÄTTVIS KLIMATOMSTÄLLNING handlar om att kombinera en omställning till ett samhälle med mindre utsläpp av växthusgaser med hänsyn till sociala aspekter som rätten till ett arbete. I en rättvis klimatomställning ersätts arbeten som är dåliga för klimatet med nya gröna jobb, vilket kräver praktiska och finansiella möjligheter till omskolning eller omplacering.

OMPLACERING betyder att någon erbjuds ett nytt arbete utifrån sin kompetens. Omskolning betyder att någon utbildas för att skaffa sig en ny yrkeskompetens.

Diskutera

- Vad är skillnaden på klimatomställning och rättvis klimatomställning?
- Vilka delar är det viktigaste att tänka på för att klimatomställningen ska bli rättvis?
- Hur skulle en rättvis klimatomställning kunna gå till på er skola eller i ert närområde?

Övning: Ta reda på mer om fackföreningar i olika länder

Gå in på unionsunion.se och ta reda på mer om fackföreningarnas arbete i olika länder.

- Hur ser arbetslivet ut i de olika länderna?
- Vad arbetar fackföreningarna med i de olika länderna?
- Vilka är de största utmaningarna för dem i deras arbete?
- På vilket sätt berör de olika ländernas fackföreningars arbete de globala målen, Parisavtalet och rättvis klimatomställning?

2. Framtidens arbetsliv

Framtidens arbetsliv – om framtidsscenario

Ingen kan med säkerhet veta hur framtidens arbetsliv kommer att se ut, eftersom framtiden är beroende av de val som vi gör i dag. Men hur vi föreställer oss framtiden påverkar också vårt agerande idag. Det är lättare att arbeta för en rättvis klimatomställning om vi gör oss en bild av hur denna skulle kunna se ut. Det handlar om att ge en hoppfull bild av framtiden som samtidigt är realistisk och tar hänsyn till faktiska utmaningar och intressekonflikter.

Övning: Diskutera faktorer som påverkar framtiden

Klimatförändringarna kommer att vara en avgörande faktor för hur framtidens arbetsliv kommer att se ut och kommer att samspela med andra faktorer

Diskutera

Vilka faktorer kommer att påverka hur framtidens arbetsliv ser ut och hur samspelar de med varandra?

Vilken roll spelar till exempel...

- ...teknisk utveckling och AI
- ...klimatförändringarna
- ...den globaliserade världsekonomin
- ...den politiska utvecklingen i Sverige och världen
- ...fackföreningars och företags agerande.

Övning: Undersök ett företags klimatpåverkan

Välj ett svenskt företag och undersök dess klimatpåverkan.

Förslag på saker att undersöka:

- Finns det en miljö- och klimatpolicy?
- Vem är ansvarig för företagets miljö- och klimatarbete?
- Hur kan de anställda påverka företagets miljö- och klimatarbete?
- Hur mycket koldioxidutsläpp gör företaget varje år?

Vilken klimatpåverkan har till exempel:

- El och värme
- Mat och matavfall
- Transporter
- Avfall och återvinning.

Vilka åtgärder kan göras för att minska företagets klimatpåverkan?

Ett mer detaljerat analysunderlag finns i Naturskyddsföreningens skolmaterial *Undersök prao-platsen – miljöanalys* <https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/undersok-prao-platsen-miljoanalys/>

Övning: Ta reda på mer om klimatpåverkan i olika delar av arbetslivet

Välj ut olika områden i arbetslivet och ta reda på mer om hur klimatpåverkan ser ut i dag och vilka förändringar som skulle behöva göras för att minska utsläppen.

Förslag på områden

- Produktion
- Konsumtion
- Transporter
- Resor
- El och energi
- Inköp och investeringar
- Teknik
- Mat
- Arbetsuppgifter
- Arbetsvillkor.

Förslag på undersökningsfrågor

- Hur ser klimatpåverkan ut idag?
- Hur ser klimatpåverkan ut på olika sorters arbetsplatser?
- Vilka insatser har gjorts för att minska utsläppen?
- Vad skulle behöva göras mer för att minska utsläppen?

Övning: Läs intervjuer och diskutera

Läs intervjuerna med de forskare och fackliga företrädare som finns i materialet. Diskutera sedan det som sägs. Det går bra att läsa alla intervjuerna eller göra ett urval.

Förslag på samtalsmodell

Diskussionen om intervjuerna kan med fördel göras med strukturen EPA, Enskilt Par Alla. Eleverna får först tänka själva, sedan prata i par, och till sist lyfter läraren några saker i helklass.

Förslag på samtalsfrågor

- Sammanfatta vad de intervjuade personerna svarar på de olika frågorna.
- Vilka likheter och skillnader finns mellan de olika personernas svar?
- Vad får ni för sammantagen bild utifrån intervju svaren?
- Vad saknas? Finns det något som ingen av de intervjuade tar upp?
- Vad tycker du? Hur skulle du svara på frågorna?

Frågorna som ställs till de intervjuade är:

1. Hur tror du att arbetslivet kommer att se ut efter en rättvis klimatomställning?
2. Vad kommer vara de största skillnaderna från dagens arbetsliv?
3. Vilka är de viktigaste sakerna vi behöver göra för att genomföra en rättvis klimatomställning av arbetslivet?

Diskutera

Vilka är de viktigaste åtgärderna att göra för att skapa en rättvis klimatomställning av arbetslivet?

Vad krävs för att dessa ska ske?

Vilka aktörer har störst ansvar för det arbetet? Företag, regeringar, privatpersoner eller fackföreningar?

Övning: Gör egna intervjuer

Använd intervjufrågorna ovan eller hitta på egna frågor och intervju varandra eller personer på stan eller på er praktikplats. Presentera intervjuerna för varandra, till exempel genom ett bildspel eller en affisch.

Övning: Gör en tidning

Använd intervjuerna i materialet eller era egna intervjuer till att skriva artiklar och sätta ihop en tidning. En tidning behöver även bilder, en framsida och kanske en löpsedel.

Övning: Intervjua någon som levde för hundra år sedan

Använd intervjufrågorna ovan och gör en ”intervju” med en person som levde på 1910-talet, 1930-talet eller 1960-talet. Det kan underlätta om ni försöker föreställa er en riktig person med namn, yrkestitel, arbetsuppgifter och privatliv. För inspiration kan ni använda bilderna i de historiska kapitlen i *Digitaliseringens påverkan på arbetslivet* eller *Arbetslivet – om arbetsmarknaden i Sverige och världen* och *Arbetsmiljö – Så funkade det*.

Övning: Intervjua någon som lever i framtiden

Använd intervjufrågorna ovan och gör en ”intervju” med en person som lever 2053, 2083 eller 2123. Det kan underlätta om ni försöker föreställa er en riktig person med namn, yrkestitel, arbetsuppgifter och privatliv. För inspiration kan ni använda valfri film eller tv-serie som utspelar sig i framtiden.

Övning: En dag på jobbet år 2045

Tänk dig att du vaknar en dag år 2045 i ett Sverige som har genomfört en rättvis klimatomställning och uppfyllt sina klimatmål och blivit ett samhälle med betydligt mindre utsläpp av växthusgaser än idag.

- Vad tror du att du kommer att jobba med år 2045?
- Hur ser det ut på arbetsplatsen?
- Vilka varor eller tjänster producerar ni?
- Hur går produktionen till?
- Vilka jobbar där och vad jobbar de med?
- Hur är arbetsvillkoren?
- Hur många timmar arbetar ni per dag?
- Vilka gröna jobbförmaner har ni på arbetsplatsen?
- Hur tar ni er till jobbet?
- Vad äter ni till lunch?
- Hur värms lokalerna upp?

3. Genomförandet av den rättvisa klimatomställningen

Övning: Fyra hörn

I en fyra hörn-övning ställer läraren en fråga och presenterar fyra tänkbara svar på denna. De olika hörnen i rummet betyder olika svar. Eleverna får sedan ta ställning genom att ställa sig i det hörn som stämmer bäst in på hur de tycker. De olika hörnen får prata ihop sig och sedan berätta hur de resonerat. Om någon vill byta hörn går det bra. Avsluta gärna med fri diskussion. Denna övning går att göra oavsett hur mycket förkunskaper gruppen har. Om du vill att gruppen ska ha förkunskaper innan kan det vara bra att gå igenom kap. 3 i materialet innan ni gör fyra hörn-övningen.

Förslag på frågor till fyra hörn-övning:

Uppvärmningsfråga: Mitt favoritgodis är

1. Choklad
2. Lakrits
3. Surt
4. Något annat.

Vad är det viktigaste för att vara nöjd med sitt jobb?

1. Lönen
2. Arbetsuppgifterna
3. Att kunna påverka saker
4. Något annat.

Det viktigaste att se över för att göra en arbetsplats mer klimatvänlig är

1. Konsumtion
2. Transporter
3. Mat
4. Något annat.

Den som har störst ansvar för att göra en arbetsplats mer klimatvänlig är

1. Politiker
2. Arbetsgivare
3. De anställda
4. Någon annan.

Det största hindret för att göra arbetslivet mer klimatvänligt är

1. Att det är svårt att hitta ett sätt för företag att vara lönsamma på ett sätt som inte förstör klimatet
2. Att de anställda inte vill ändra hur de jobbar
3. Att politiker inte tar de beslut som behövs
4. Något annat.

Det som kommer ha störst påverkan på framtidens arbetsliv är

1. Den tekniska utvecklingen
2. Den politiska utvecklingen
3. Klimatförändringarna
4. Något annat.

På en arbetsplats år 2045 är det mest troligt att du hittar

1. Kortare arbetsdagar
2. Tjänstecyklar
3. Insekter till lunch
4. Något annat.

Övning: Rollspel om klimatomställning på en arbetsplats

Ett rollspel kan vara ett bra sätt att få fördjupad förståelse för en fråga. I ett rollspel agerar alla så realistiskt som möjligt utifrån sin rolls förutsättningar.

Beskrivning

Ni arbetar på ett företag som jobbar med lager och transport. Företaget har haft stora koldioxidutsläpp de senaste åren och ledningen har bestämt sig för att se över hur dessa kan minskas. På företaget finns kollektivavtal och en aktiv fackförening som har involverats i arbetet med att minska företagets negativa klimatpåverkan.

Roller

Dela upp gruppen i två grupper – arbetsgivare och anställda. De anställda utser en fackklubbsordförande som talesperson. Arbetsgivarna utser en mellanchefer som talesperson.

Spelets gång

1. Grupperna tar fram var sitt förslag med de tre viktigaste åtgärderna för att minska företagets koldioxidutsläpp.
2. Grupperna presenterar sina förslag för varandra.
3. Grupperna tar ställning till varandras förslag.

4. Presentation av hur grupperna ställer sig till förslagen.
5. Diskussion och reflektion.
 - Hur var det att vara i de olika rollerna?
 - Hur tror ni det skulle se ut i en liknande situation i verkligheten?

Förkunskaper

Detta spel kan spelas oavsett hur mycket förkunskaper gruppen har.

Om du vill att spelarna ska ha förkunskaper innan kan det vara bra att gå igenom

FACKFÖRENINGAR – vad det är och vilken roll de spelar på arbetsmarknaden

MBL-LAGEN – vad anställda kan påverka

ARBETSMILJÖ, RISK- OCH FRISKFAKTORER

KOLLEKTIVAVTAL – vad det är och hur det fungerar.

Här kan med fördel materialen *Arbetslivet* och *Arbetsmiljö* användas.

Jobba vidare med rollspel

Om du vill jobba vidare med rollspel så har Arena Skolinformation producerat tre andra rollspel:

Beslutsfattarna, där eleverna får öva på att ta olika roller som anställda och arbetsgivare och ta ställning till situationer som löner eller neddragningar. Här finns även rollkort med specialfunktioner som kan användas även i rollspelet ovan.

Anställa eller anställas, som handlar om jobbsökande.

Loppet, som tar upp frågor som rör diskriminering på arbetsmarknaden.

4. Så kan du göra din skola mer hållbar

Övning: Kartlägg hållbarhetsarbetet på er skola

1. Kartläggning

Här är några punkter som kan användas som stöd för att undersöka hur hållbarhetsarbetet ser ut på er skola:

- Vem är ansvarig för klimatarbetet?
- Hur ser skolans klimatpolicy ut?
- Hur ser reglerna kring inköp, resor, investeringar och transporter ut? Vem beslutar om dessa frågor?
- Hur återvinns avfall från skolan och vem gör vad i detta arbete?
- Vilka regler har kommunen för avfall och återvinning?
Följer skolan dessa? Är de reglerna tillräckliga enligt er?
- Vad har de olika yrkesgrupper som arbetar på skolan för arbetsvillkor?
- Hur mycket koldioxidutsläpp orsakar skolans verksamhet?
- Varifrån kommer dessa utsläpp? Uppvärmning? Mat? Datorer? Något annat?
- Hur skulle skolans klimatarbete kunna utvecklas?

I Naturskyddsföreningens material *Guide till det miljövänliga kontoret* och fackförbundet Visions material *Minska klimatpåverkan på arbetsplatsen* hittar ni tips på fler saker ni kan titta på. De är skrivna för en arbetsplats men går lika bra att använda på en skola.

<https://www.naturskyddsforeningen.se/artiklar/guide-till-det-miljovanliga-kontoret/>

<https://vision.se/globalassets/05-dokument/fair-union/klimatatgarder-pa-arbetsplatsen.pdf>

2. Presentera ert resultat på skolan

Se till att så många som möjligt på skolan får ta del av er undersökning, till exempel genom en film, en utställning eller en muntlig presentation.

3. Använd ert resultat för att påverka beslutsfattare

A. Planera

Sammanfatta de viktigaste resultaten av er kartläggning.

Formulera utifrån det ett par konkreta förslag på förbättringar.

- Vem bör få dessa förslag och hur kan de bäst ta del av dem?
- På vilka andra sätt kan ni uppmärksamma dessa förslag, till exempel aktiviteter i sociala medier eller demonstrationer?

B. Genomför era påverkansaktiviteter

C. Utvärdera

- Vilket resultat fick era olika påverkansaktiviteter?
- Hur kändes det att genomföra aktiviteterna?

Ordlista och tips på hur ni kan jobba vidare

Ordlista

KLIMATANPASSNING Att en verksamhet anpassas för att klara av klimatförändringar som till exempel torka, översvämningar, skogsbränder och extrema värmeböljor.

KLIMATOMSTÄLLNING Att förändra en verksamhet eller ett samhälle för att minska dess negativa klimatpåverkan.

RÄTTVIS KLIMATOMSTÄLLNING En klimatomställning som även tar hänsyn till att människor ska ha schysta arbetsvillkor.

SVERIGES KLIMATMÅL Mål antagna av Sveriges riksdag som slår fast att användningen av fossila bränslen måste minska.

PARISAVTALET Globalt klimatavtal där de undertecknande länderna lovar att arbeta för att begränsa klimatförändringarna genom att minska utsläppen av växthusgaser.

DE GLOBALA MÅLEN FN:s 17 globala hållbarhetsmål för hållbar utveckling som ska uppnås till år 2030. Målen syftar till att utrota fattigdom och hunger samt att uppnå hållbar utveckling och rättvisa, jämlika och jämställda samhällen.

DEN SVENSKA MODELLEN Att mycket av det som berör villkoren på arbetsmarknaden görs upp i förhandlingar mellan fack och arbetsgivare.

FACKFÖRENING Förening där de som arbetar inom ett visst yrke eller en bransch samarbetar för goda arbetsvillkor.

KOLLEKTIVAVTAL Ett avtal mellan fack och arbetsgivare om till exempel arbetsvillkor och löner för en arbetsplats eller en bransch.

OMSTÄLLNINGSSTUDIESTÖD Ett förmånligt studiestöd som underlättar för arbetande vuxna mitt i livet att omskola eller vidareutbilda sig. En bred överenskommelse mellan arbetsmarknadens parter med statlig finansiering.

OMSKOLNING Att någon utbildas för att skaffa sig en ny yrkeskompetens.

OMPLACERING Att någon erbjuds ett nytt arbete utifrån sin kompetens.

Så kan ni jobba vidare med arbetsliv och arbetsmiljö

På arbetslivskoll.se hittar ni bland annat följande material som passar bra om ni vill jobba vidare med teman kring arbetsvillkor och arbetsmiljö.

- [Digitaliseringens påverkan på arbetslivet](#) med tillhörande lärarhandledning och intervjufilmer.
- [Arbetslivet – om arbetsmarknaden i Sverige och världen](#) med tillhörande lärarhandledning. – Finns även som ljudbok.
- [Arbetsmiljö – Så funkar det](#) med tillhörande lärarhandledning. – Finns även som ljudbok.
- [Serien A–Ö om arbetslivet](#) med tillhörande lärarhandledning.
- [Filmerna Vanliga frågor och svar del 1 och 2](#) med tillhörande lärarhandledning.

Så kan ni jobba vidare med de globala målen och klimatfrågor

www.globalamalen.se

Fakta och skolmaterial om FN:s hållbarhetsmål

Metodbanken *Jag-vi-världen*

Gjord för folkhögskola, men flera av övningarna går även att göra i andra skolformer.

<https://www.sverigesfolkhogskolor.se/for-personal-pa-folkhogskola/metodbanken-jag-vi-varlden/>

Naturskyddsföreningens material *Bortom fossilsamhället*

<https://www.naturskyddsforeningen.se/skola/bortom-fossilsamhallet/>

UR:s filmer och tv-serier om klimat och hållbar utveckling

<https://urplay.se/bladdra/hallbar-utveckling-och-agenda-2030>

Svt:s tv-program och filmer om miljö och klimat

<https://www.svtplay.se/kategori/miljo-och-klimat>

Materialets koppling till ämnesplaner

Utdrag ur gymnasieskolans ämnesplan Samhällskunskap (Gy 25)

Ämnets syfte:

- » Genom undervisningen ska eleverna utveckla kunskaper om samhällets organisation och centrala institutioner, individers rättigheter och skyldigheter samt om hur människor kan delta i och påverka samhället

Utdrag ur gymnasieskolans ämnesplan Samhällskunskap nivå 1a1 och 1b

- » Centralt innehåll:...arbetsliv, hållbarhet, jämlikhet och jämställdhet

Utdrag ur gymnasieskolans ämnesplan Naturkunskap (Gy 11)

Ämnets syfte:

- » Samtidigt som undervisningen ska behandla olika innehåll som till exempel miljö- och klimatfrågor, jordens resursfördelning, kretslopp, hälsa eller genmodifiering ska den också påvisa hur dessa frågor kan hanteras utifrån ett naturvetenskapligt förhållningssätt. Genom att få diskutera och utforska frågor med samhällsanknytning ska eleverna ges möjlighet att befästa, fördjupa och utveckla naturvetenskapliga kunskaper för att kunna möta, förstå och påverka sin samtid.

Undervisningen i ämnet naturkunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- » Förmåga att använda kunskaper om naturvetenskap för att diskutera, göra ställningstaganden och formulera olika handlingsalternativ
- » Kunskaper om naturvetenskapens roll i aktuella samhällsfrågor och i förhållande till hållbar utveckling.
- » Kunskaper om olika livsstilars konsekvenser såväl för den egna hälsan som för folkhälsan och miljön.

Utdrag ur gymnasieskolans kursplan Naturkunskap Nivå 1a1 och Nivå 1b

Centralt innehåll:

- » Frågor om hållbar utveckling: energi, klimat och ekosystempåverkan. Ekosystemtjänster, resursutnyttjande och ekosystemens bärkraft.
- » Olika aspekter på hållbar utveckling, till exempel vad gäller konsumtion, resursfördelning, mänskliga rättigheter och jämställdhet

Utdrag ur gymnasieskolans ämnesplan Naturkunskap (Gy 25)

Ämnets syfte:

- » Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förståelse av hur kunskaper i naturvetenskap kan användas i såväl arbetsliv som vardagsnära situationer. Genom att få diskutera och utforska frågor med samhällsanknytning ska eleverna ges möjlighet att befästa, fördjupa och utveckla naturvetenskapliga kunskaper för att kunna möta, förstå och påverka sin samtid
- » Undervisningen i ämnet naturkunskap ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande: Förmåga att använda naturvetenskap för att diskutera, granska information och göra ställningstaganden i frågor som rör hållbar utveckling och hälsa.

Utdrag ur gymnasieskolans ämnesplan Naturkunskap Nivå 1a1 och Nivå 1b

Centralt innehåll:

- » Energi, klimat, produktion och konsumtion ur perspektivet hållbar utveckling.
- » Naturvetenskap som tillämpas inom arbetslivet

arena skolinformation

Läs mer på arbetslivskoll.se